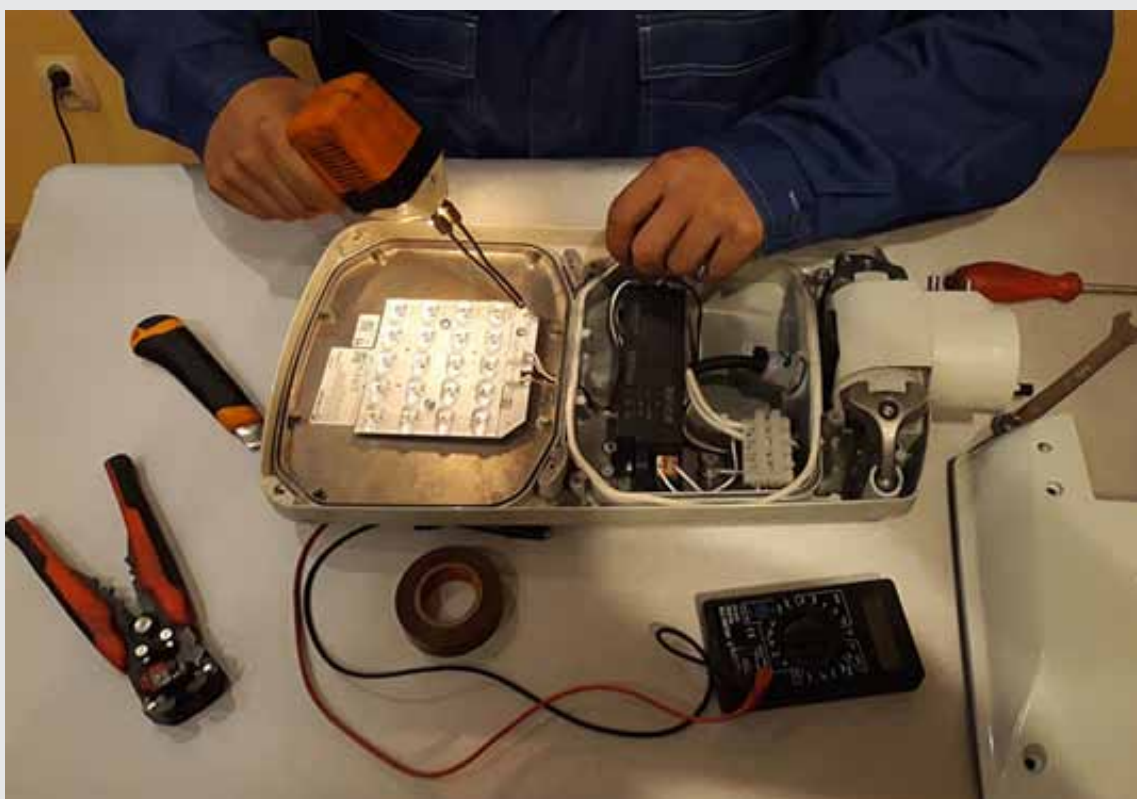

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych (821206)

Monterzy sprzętu elektrycznego

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych

(821206)

Monterzy sprzętu elektrycznego

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych (821206)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [952]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie linii produkcyjnej opraw i lamp elektrycznych	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Montowanie opraw i lamp elektrycznych.....	10
3.4. Kompetencje społeczne.....	13
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	13
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	14
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	14
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	14
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	15
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	16
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	17
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	17
7. SŁOWNIK POJĘĆ	19
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (Zawodo znawcze)	19
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	21

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych 821206

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Monter lamp.
- Monter opraw.
- Monter oświetlenia sterowanego sekwencyjnie.
- Monter oświetleniowy.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO – 08 odpowiada grupie:

- 8212 Electrical and electronic equipment assemblers.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C– przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie SPO RZL (2006-2007) „Opracowanie i upowszechnianie krajowych standardów kwalifikacji zawodowych”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii i od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Agnieszka Mąkosa – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Dominik Mitak – Romi Energy Sp. z o.o., Radom.
- Dominik Rydz – PG Energetyka Sp. z o.o., Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Dorota Koprowska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Małgorzata Szpilska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Tomasz Magnowski – Zespół Szkół Technicznych, Radom.
- Arkadiusz Malinowski – INTEK Sp. z o.o., Lubawa.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Ewa Urbanek – Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Warszawa.
- Aleksandra Maksimiuk – Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Białystok.

Data(rok)opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych uczestniczy w procesie produkcyjnym, zajmuje się obsługą urządzeń służących do montażu elementów i podzespołów sprzętu oświetleniowego oraz lamp elektrycznych.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych obsługuje i kontroluje urządzenia służące do wykonywania montażu opraw oświetleniowych, lamp żarowych⁵, wyładowczych⁴ oraz LED. Do jego zadań należy obsługa linii produkcyjnej, obsługa programów poszczególnych robotów, kontrola czujników linii produkcyjnej i podtrzymywanie ciągłości produkcji automatycznej.

Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych zajmuje się również montażem pomocniczym opraw oświetleniowych, np. łączy, montuje i lutuje elementy wymagające montażu ręcznego.

Sposoby wykonywania pracy

Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych wykonuje prace polegające m.in. na:

- obsłudze urządzeń służących do wykonawstwa różnego typu opraw oświetleniowych,
- montowaniu sprzętu oświetleniowego specjalnego przeznaczenia, np. oświetlenia choinkowego czy sekwencyjnych sterowników¹² elektronicznych oświetlenia,
- przygotowaniu materiałów wsadowych do produkcji lamp żarowych na stanowiskach linii produkcyjnej,
- montowaniu opraw oświetleniowych lamp wyładowczych, fluorescencyjnych, halogenowych³,
- wykonywaniu montażu elektromechanicznego podzespołów indukcyjnych,
- malowaniu proszkowym opraw oświetleniowych,
- wykonywaniu typowych pomiarów elektrycznych: napięcia, natężenia prądu, mocy, rezystancji,
- obsłudze stanowisk starzenia wstępnego lamp,
- lutowaniu elementów elektronicznych,
- kontrolowaniu poszczególnych operacji w procesie technologicznym montażu sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych pracuje najczęściej w zakładzie produkcyjnym, na linii produkcyjnej lub na pojedynczym stanowisku roboczym, usytuowanym według kolejności operacji.

Stanowiska pracy posiadają zazwyczaj oświetlenie dzienne i sztuczne oraz instalacje wentylacyjne i klimatyzacyjne.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- narzędzia ręczne:
  - szczypce do ściągania izolacji ręcznie i automatycznie,
  - zestaw wkrętaków,
  - nóż monterski,
  - praszkę ręczną⁹ i automatyczną, do zagniatania końcówek,
  - szczypce monterskie,
  - zestaw kluczy płaskich i nasadowych,
- narzędzia pomiarowe:
  - multimetr⁶,
  - amperomierz,
  - woltomierz,
- elektronarzędzia:
  - lutownicę lub stację lutowniczą¹⁰,
  - wkrętarkę.

Organizacja pracy

Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych w zależności od miejsca pracy, wykonywanych zadań zawodowych i liczby osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie może pracować indywidualnie lub zespołowo, pod nadzorem przełożonego, zgodnie z wymaganiami procesu produkcyjnego. Najczęściej pracuje zespołowo na linii produkcyjnej, w zależności od zleconych mu zadań może też pracować indywidualnie na pojedynczym stanowisku pracy, najczęściej w systemie jedno- lub dwuzmianowym, w stałych godzinach pracy.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych podczas wykonywania swojej pracy może być narażony na:

- czynniki fizyczne
  - porażenie prądem elektrycznym,
  - skaleczenie ostrymi krawędziami oprawy,
  - oparzenie podczas lutowania,
  - hałas,
  - promieniowanie optyczne,
  - promieniowanie laserowe,
  - pole elektromagnetyczne (niskiej i wysokiej częstotliwości);

- czynniki chemiczne
  - wdychanie oparów powstałych podczas lutowania,
  - wdychanie oparów substancji drażniących podczas malowania,
  - uczulenia spowodowane kontaktem z farbami i odtłuszczaczami;
- czynniki biologiczne
  - bóle pleców, rąk spowodowane wymuszoną pozycją ciała,
  - bóle oczu spowodowane długotrwałym wyęzieniem wzroku,
  - obciążenie psychiczne spowodowane monotonią pracy.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność narządu równowagi,
- sprawność zmysłu dotyku;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- rozróżnianie barw,
- zręczność rąk,
- zręczność palców,
- zmysł równowagi,
- czucie dotykowe,
- spostrzegawczość;

w kategorii sprawności i zdolności

- uzdolnienia techniczne,
- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- dobra pamięć,
- łatwość przerzucania się z jednej czynności na drugą,
- zdolność do współpracy w zespole;

w kategorii cech osobowościowych

- samodzielność,
- samokontrola,
- samodyscyplina,
- odpowiedzialność,
- dokładność,
- gotowość do pracy w warunkach monotonicznych,
- gotowość podporządkowania się,
- cierpliwość i wytrwałość,
- dbałość o jakość pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Do pracy w zawodzie **monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych** wymagany jest ogólny dobry stan zdrowia, sprawność fizyczna, dobry wzrok oraz sprawność zmysłu dotyku. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac średnio ciężkich.

Do przeciwwskazań uniemożliwiających pracę w zawodzie można zaliczyć:

- wady wzroku w stopniu uniemożliwiającym korekcję za pomocą okularów,
- astygmatyzm,
- zaburzenia widzenia barwnego,
- dysfunkcję kończyn górnych w zakresie precyzyjnego chwytania, sięgania, przenoszenia, skręcania, rozłączania.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) lub wykształcenie średnie techniczne o profilu elektrycznym lub elektronicznym, np. w zawodzie elektryk, elektronik.

Alternatywne wykształcenie można uzyskać na drodze rzemieślniczego przygotowania zawodowego w zawodach pokrewnych elektryk, elektronik.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych** ułatwiają:

- posiadanie dyplomu potwierdzającego pełne kwalifikacje zawodowe w zawodzie elektryk lub elektronik, uzyskanego po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdanie egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, potwierdzającego kwalifikację cząstkową EE.05 Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych, wyodrębnioną w zawodzie elektryk i/lub EE.03 Montaż oraz instalowanie układów i urządzeń elektronicznych, wyodrębnioną w zawodzie elektronik,
- świadectwo czeladnicze lub dyplom mistrzowski w zawodzie pokrewnym elektryk lub elektronik, uzyskane po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze,
- suplementy Europass (w języku polskim i angielskim) do ww. dokumentów,
- szkolenia branżowe potwierdzone certyfikatem, dające przygotowanie do pracy na stanowisku monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych.

Dodatkowym atutem przy zatrudnieniu montera sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych jest posiadanie:

- certyfikatów i świadectw potwierdzających udział w szkoleniach w zakresie malowania proszkowego,
- uprawnień operatora wózków widłowych,
- prawa jazdy kategorii B.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzenie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzenia kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych po zdobyciu doświadczenia zawodowego, nabyciu wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności może pracować na stanowisku brygadzysty, a w dalszej kolejności kierownika działu.

Rozwój i awans zawodowy jest możliwy m.in.:

- poprzez kształcenie się w szkole branżowej I stopnia, technikum lub szkole policealnej w zawodach pokrewnych,
- po zdaniu matury i ewentualnym ukończeniu uczelni wyższej na kierunku elektrycznym lub elektronicznym, pozwalającym awansować na stanowisko kierownicze,
- w wyniku rozszerzania swoich kompetencji zawodowych poprzez kształcenie i/lub szkolenie w zawodach pokrewnych (np. na kwalifikacyjnych kursach zawodowych),
- poprzez uczestnictwo w branżowych szkoleniach organizowanych przez pracodawców i instytucje szkoleniowe.

Możliwości potwierdzenia kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych** nie ma możliwości bezpośredniego potwierdzenia kompetencji zawodowych w edukacji formalnej i nieformalnej.

Kompetencje zawodowe przydatne w zawodzie monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych można potwierdzić w zawodach pokrewnych:

- w organizacjach rzemieślniczych egzaminem czeladniczym lub mistrzowskim w zawodach np.: elektryk, elektronik, uzyskując dyplom czeladnika lub mistrza w danym zawodzie,
- zdając egzamin organizowany przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne w zakresie kwalifikacji zawodowych wyodrębnionych w zawodach pokrewnych, np.:
  - EE.03 Montaż oraz instalowanie układów i urządzeń elektronicznych, wyodrębnionej w zawodzie elektronik,
  - EE.05 Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych, wyodrębnionej w zawodzie elektryk.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik elektryk ^S	311303
Technik elektronik ^S	311408
Elektromonter reklam świetlnych	741102
Elektryk ^S	741103
Elektromechanik ^S	741201
Elektromonter urządzeń sygnalizacyjnych	741220
Monter-elektronik ^S	742102
Monter-elektronik elektroniczny sprzęt sygnalizacyjny i systemy sygnalizacyjne	742106
Monter elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego	821202
Monter maszyn elektrycznych	821204
Monter osprzętu elektrotechnicznego	821205
Monter wiązek elektrycznych	821207
Monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń	821302
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	821304

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Wykonywanie prac pomocniczych przy programowaniu i sterowaniu elementów i podzespołów wykonawczych na liniach montażu automatycznego, podczas uruchamiania produkcji określonego typu lamp elektrycznych.
- Z2 Przygotowywanie materiałów wsadowych do produkcji lamp żarowych na stanowiskach linii automatycznej i korygowanie kolejnych procesów technologicznych linii potokowej.
- Z3 Obsługiwanie urządzeń służących do wykonawstwa różnego typu opraw oświetleniowych lamp żarowych, wyładowczych i LED.
- Z4 Lutowanie płytek drukowanych i komponentów oprawy.
- Z5 Wykonywanie montażu elektromechanicznego podzespołów indukcyjnych.
- Z6 Montowanie sprzętu oświetleniowego specjalnego przeznaczenia, np. oświetlenia choinkowego, sterowników elektronicznych oświetlenia.
- Z7 Montowanie opraw oświetleniowych lamp wyładowczych (rtęciowych, sodowych) z ogranicznikami (statecznikami¹¹) indukcyjnymi i indukcyjno-pojemnościowymi.
- Z8 Montowanie opraw lamp fluorescencyjnych² (świetlówkowych) z zapłonnikami¹³.
- Z9 Montowanie opraw lamp halogenowych z zasilaniem bezpośrednim i transformatorowym.
- Z10 Montowanie lamp LED.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie linii produkcyjnej opraw i lamp elektrycznych

Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie linii produkcyjnej opraw i lamp elektrycznych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Wykonywanie prac pomocniczych przy programowaniu i sterowaniu elementów i podzespołów wykonawczych na liniach montażu automatycznego, podczas uruchamiania produkcji określonego typu lamp elektrycznych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Pojęcia z zakresu automatyki, programowania; • Zasadę działania linii produkcyjnej i jej uruchamiania; • Zasady czytania rysunku technicznego; • Obsługę programów robotów linii produkcyjnej; • Proces wykonywania przeglądu okresowego, w tym obowiązujące terminy.	• Przygotowywać linię produkcyjną do montażu opraw; • Przygotowywać prasy hydrauliczne, giętarki do wytłaczania pożądanego modelu oprawy; • Dokonywać przeglądu okresowego urządzeń linii produkcyjnej; • Odczytywać z rysunku technicznego parametry oprawy; • Programować prasę hydrauliczną na podstawie parametrów odczytanych z rysunku technicznego; • Programować robota spawalniczego zgodnie z parametrami odczytanymi z rysunku technicznego.

Z2 Przygotowywanie materiałów wsadowych do produkcji lamp żarowych na stanowiskach linii automatycznej i korygowanie kolejnych procesów technologicznych linii potokowej	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Obsługę urządzeń znajdujących się na linii produkcyjnej; • Czynności wykonywane przez roboty w kolejności nadanej przez program; • Czas jaki powinny zajmować poszczególne operacje linii montażowej; • Parametry jakie powinny wskazywać czujniki; • Budowę i przeznaczenie komponentów lampy; • Sposoby łączenia elementów różnych typów lamp.	• Rozróżniać poszczególne komponenty opraw oświetleniowych; • Skierowywać komponenty opraw oświetleniowych do odpowiednich zasobników linii montażowej; • Interpretować wskazania czujników; • Kalibrować czujniki; • Kontrolować pracę czujników; • Porównywać połączone komponenty ze schematem; • Kontrolować jakość połączeń komponentów; • Kontrolować efekt końcowy montażu lamp.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Montowanie opraw i lamp elektrycznych

Kompetencja zawodowa Kz2: Montowanie opraw i lamp elektrycznych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z3, Z4, Z5, Z6, Z7, Z8, Z9, Z10, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z3 Obsługiwanie urządzeń służących do wykonawstwa różnego typu opraw oświetleniowych lamp żarowych, wyładowczych i LED	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Pojęcia z zakresu elektroniki; • Pojęcia z zakresu automatyki; • Zasadę działania i obsługi plotera; • Zasadę działania i obsługi pras hydraulicznych i giętarek;	• Odczytywać z rysunku technicznego projekt elementów oprawy; • Wprowadzać dane do plotera; • Wycinać z arkusza blachy odpowiednie elementy;

• Zasadę działania i obsługi agregatów do malowania proszkowego; • Zasadę działania i obsługi <u>pieca do polimeryzacji</u>⁸; • Zasady BHP w zakresie obsługi maszyn hydraulicznych.	• Zginać za pomocą pras hydraulicznych i giętarek elementy oprawy zgodnie z projektem; • Poprawiać niedociągnięcia robota; • Malować elementy lamp metodą proszkową; • Obsługiwać piec do polimeryzacji; • Rozmieszczać elementy do wygrzania w piecu, zachowując ergonomię.

Z4 Lutowanie płytek drukowanych i komponentów oprawy

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Techniki lutowania; • Rodzaje lutownic (transformatorowa, kolbowa, stacja lutownicza); • Rodzaje lutów; • Rodzaje stopów cyny; • Temperatury topnienia spajanych powierzchni.	• Lutować różnymi technikami; • Używać różnego typu lutownic (transformatorowa, kolbowa, stacja lutownicza); • Dobierać odpowiedni grot i stop cyny zależnie od typu łączenia lutowanych powierzchni; • Wlutowywać w płytkę drukowaną podzespoły elektroniczne: kondensatory, oporniki, tyrystory; • Pobielać końcówki przewodów; • Lutować ze sobą przewody.

Z5 Wykonywanie montażu elektromechanicznego podzespołów indukcyjnych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Podstawowe pojęcia z zakresu elektroniki i elektrotechniki; • Przepisy BHP i ppoż. podczas wykonywania montażu podzespołów; • Zasadę działania i budowę <u>dławików</u>¹; • Obsługę <u>nawijarki rdzeniowej</u>⁷.	• Nawijać odpowiednią liczbę zwojów dławika według instrukcji; • Przestrzegać przepisów BHP i ppoż. podczas wykonywania montażu podzespołów; • Nawijać zwoje na rdzeń za pomocą nawijarki; • Impregnować drut uzwojenia i całe uzwojenie; • Układać blachy pakietowe rdzenia; • Wykonywać pomiar indukcyjności dławika.

Z6 Montowanie sprzętu oświetleniowego specjalnego przeznaczenia, np. oświetlenia choinkowego, sterowników¹² elektronicznych oświetlenia

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Pojęcia z zakresu elektroniki i elektrotechniki; • Pojęcia z zakresu programowania; • Obsługę sprzętu lutowniczego; • Zasady lutowania elementów elektronicznych; • Zasady czytania rysunku technicznego.	• Czytać rysunek techniczny i schematy; • Posługiwać się stacją lutowniczą; • Rozróżniać elektroniczne podzespoły układu elektronicznego; • Lutować płytkę sterownika elektronicznego na podstawie schematu; • Programować sterownik elektroniczny oświetlenia; • Programować różne kombinacje i sekwencje świecenia.

Z7 Montowanie opraw oświetleniowych lamp wyładowczych (rtęciowych, sodowych) z ogranicznikami (statecznikami) indukcyjnymi i indukcyjno-pojemnościowymi	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Pojęcia z zakresu elektroniki i elektrotechniki; • Budowę lamp rtęciowych; • Budowę lamp sodowych; • Budowę i zasadę zapłonu lamp wyładowczych; • Funkcję, budowę i rodzaje stateczników; • Budowę i funkcję zapłonika; • Budowę i funkcję kondensatora.	• Montować oprawę oświetleniową na podstawie schematu; • Rozpoznawać poszczególne podzespoły oprawy; • Dobrać odpowiedni statecznik na podstawie instrukcji; • Odróżniać statecznik indukcyjny od pojemnościowego; • Przygotowywać przewody do połączenia statecznika, zapłonika i oprawki; • Łączyć statecznik, zapłonnik i oprawkę.
Z8 Montowanie opraw lamp fluorescencyjnych (świetłówkowych) z zapłonnikami	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Pojęcia z zakresu elektroniki i elektrotechniki; • Budowę i zasadę zapłonu lamp fluorescencyjnych; • Budowę i zasadę działania zapłonika bimetalicznego.	• Montować oprawę lampy fluorescencyjnej na podstawie schematu; • Rozpoznawać poszczególne podzespoły oprawy; • Dobierać odpowiednią moc zasilacza na podstawie instrukcji; • Montować zapłonnik; • Przygotowywać i podłączać przewody łączące podzespoły lampy.
Z9 Montowanie opraw lamp halogenowych z zasilaniem bezpośrednim i transformatorowym	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Pojęcia z zakresu elektroniki i elektrotechniki; • Budowę i specyfikację żarówek halogenowych; • Sposoby uruchamiania lamp halogenowych, np. za pomocą fotokomórki; • Zakres temperatur, do jakich może rozgrzać się żarnik; • Zakres napięcia, przy jakim może pracować dana żarówka halogenowa.	• Montować oprawę lamp halogenowych na podstawie schematu; • Rozróżniać żarówki halogenowe ze względu na moc, natężenie oddanego światła czy napięcie zasilania; • Dobierać odpowiedni zasilacz transformatorowy do typu żarówki i jej przeznaczenia na podstawie instrukcji; • Montować i ustawić czujnik ruchu do automatycznego włączania lampy; • Przygotowywać i podłączyć przewody łączące zasilacz, czujnik ruchu i oprawkę.
Z10 Montowanie lamp LED	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Pojęcia z zakresu elektroniki i elektrotechniki; • Budowę i zasadę działania diody LED; • Rodzaje diod LED: RGB, SMD; • Zakres temperaturowy barwy oddawanego światła;	• Montować lampę LED na podstawie schematu; • Rozróżniać rodzaje montowanych diod; • Lutować diody LED w moduły; • Dobierać zasilacz o odpowiedniej mocy na podstawie instrukcji;

• Obsługę sprzętu lutowniczego.	• Dobierać odpowiedni sterownik do diod RGB; • Przygotowywać i podłączać przewody łączące zasilacz i moduł LED.

3.4. Kompetencje społeczne

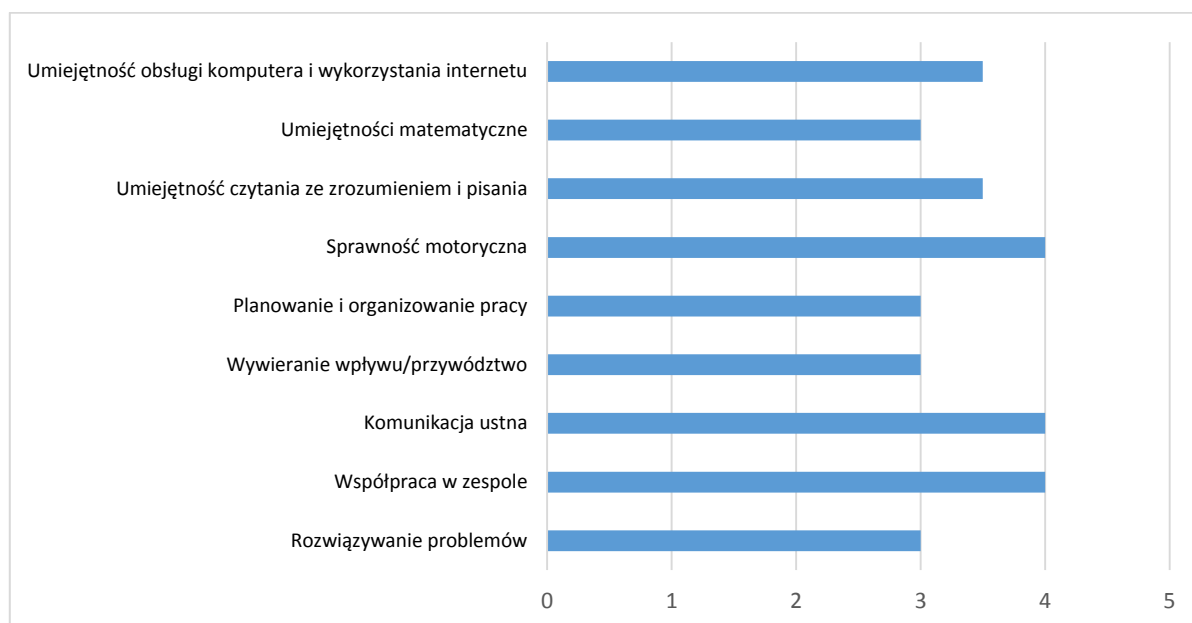
Pracownik w zawodzie **monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań w zakresie montowania sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych oraz za narzędzia, wykorzystywane na stanowisku pracy.
- Wykonywania pracy samodzielnie oraz podejmowania współpracy w zorganizowanych warunkach montażu sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych.
- Funkcjonowania w zespole pracowniczym w różnych miejscach i na stanowiskach pracy montażu sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych.
- Prowadzenia konsultacji z przełożonym w ważnych kwestiach na rzecz usprawnienia montażu lamp elektrycznych.
- Oceniania jakości własnej pracy podczas wykonywania zadań zawodowych, dotyczących montażu sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami.
- Podnoszenia kompetencji wynikających z rozwoju technologii montażu sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Miejscem zatrudnienia **montera sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych** są m.in.:

- zakłady produkujące oprawy do oświetlenia ulicznego,
- zakłady produkujące oprawy, lampy, żyrandole,
- przedsiębiorstwa zajmujące się serwisem sprzętu oświetleniowego,
- przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją opraw, lamp elektrycznych.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy**:
<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometr.zawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie kształcą się kandydatów do pracy w zawodzie **monter sprzętu elektrycznego i lamp elektrycznych**.

Uzyskanie kompetencji przydanych w zawodzie monter sprzętu elektrycznego i lamp elektrycznych oferują branżowe szkoły I stopnia w zawodach pokrewnych elektryk i elektronik.

Osoby dorosłe mogą uczestniczyć w kwalifikacyjnym kursie zawodowym dla kwalifikacji:

- EE.03 Montaż oraz instalowanie układów i urządzeń elektronicznych, wyodrębnionej w zawodzie elektronik,
- EE.05 Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych, wyodrębnionej w zawodzie elektryk.

Kursy te mogą być organizowane przez:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikacje powyższe potwierdzają Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, po zdaniu egzaminu i spełnieniu wymagań formalnych.

Alternatywną ścieżkę kształcenia oferuje system rzemiosła w zawodach pokrewnych: elektryk oraz elektronik, w ramach którego można uzyskać tytuły czeladnika i mistrza – po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje, organizowanego przez Izby Rzemieślnicze.

Szkolenie

W większości przypadków przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją sprzętu oświetleniowego same prowadzą szkolenia kandydatów do zawodu **monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych**.

Bardzo często praktykowane jest przyuczenie do zawodu młodych/nowych pracowników przez pracowników starszych stażem i z większym doświadczeniem.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcanie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/porta/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych** jest zróżnicowane i wynosi najczęściej od 2100 zł do 4500 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat.

Poziom wynagrodzeń:

- w przypadku stanowisk o niższym poziomie wymagań (np. pakowanie opraw w pudełka, malowanie proszkowe opraw) nie przekracza 2500 zł brutto miesięcznie,
- na stanowiskach wymagających wyższych kompetencji oraz znacznego doświadczenia (np. montaż opraw) waha się w przedziale od 2500 zł do 3700 zł brutto miesięcznie,
- na stanowiskach wymagających dużego doświadczenia i ponoszenia odpowiedzialności (np. uruchamianie, nadzór linii produkcyjnej) wynosi do 4500 zł brutto miesięcznie.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych uzależniony jest m.in. od:

- szczegółowego zakresu zadań,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- rodzaju pracodawcy (publiczny, prywatny),
- zajmowanego stanowiska,
- doświadczenia zawodowego.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), jeśli niepełnosprawność jest możliwa do skorygowania za pomocą implantów lub aparatów słuchowych,
- z wadami i dysfunkcją wzroku (04-O), w przypadku możliwości skorygowania ich szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania, chodzenia i przemieszczania się.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10. 2018 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Chwaleba A.: Pracownia Elektroniczna. WSiP, Warszawa 2009.
- Markiewicz H.: Urządzenia elektroenergetyczne. WNT, Warszawa 2008.
- Musiał E.: Instalacje i urządzenia elektroenergetyczne. Wydanie VI. WSiP, Warszawa 2008.
- Strzyżewski J.: Modernizacja oświetlenia w istniejących budynkach. Wiedza i Praktyka, Warszawa 2015.
- Żagan W.: Podstawy techniki świetlnej. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2014.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Informatory o egzaminach potwierdzających kwalifikacje zawodowe: <https://cke.gov.pl/egzamin-zawodowy/egzamin-zawodowy-formula-2017/informatory/informatory-2>
- Informacje o oświetleniu: <http://www.lampyiswiatlo.pl/wszystko-o-oswietleniu/co-to-jest-statecznik>
- Podstawowe pojęcia techniki świetlnej: <https://bezel.com.pl/2018/08/01/podstawowe-pojecia-techniki-swietlnej>
- Podstawy techniki świetlnej: <http://www.swiatlo.com/home/article/403-podstawy-techniki-swietlnej/34-akademia-swiatla>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Urząd Regulacji Energetyki: <https://www.ure.gov.pl>
- Wybuch w bańce czyli lampy wyładowcze: <http://www.fachowyelektryk.pl/technologie/oswietlenie/777-wybuch-w-bance-czyli-lampy-wyladowcze.html>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego - Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji na dawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwia jąka porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Dławik	Cewka indukcyjna z rdzeniem magnetycznym, zapobiegająca nagłym zmianom natężenia prądu elektrycznego lub służąca do ograniczenia prądu przemiennego bez strat mocy, jakie występowałyby, gdyby elementem ograniczającym była rezystancja.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/slovníki/dławik.html [dostęp: 10.07.2018]
2	Lampa fluorescencyjna	Lampa wyładowcza, w której światło powstaje wskutek wyładowania jarzeniowego w rurze wypełnionej gazem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.e-instalacje.pl/a/lampy-fluorescencyjne-swietlowki-3283.html [dostęp: 10.07.2018]
3	Lampa halogenowa	Lampa halogenowa to źródło światła wyposażone w żarnik wolframowy. Jej wnętrzu wypełnione jest gazem szlachetnym z niewielką zawartością halogenu, który zapobiega zaczernieniu się szklanej bańki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/slovníki/ha-logenowy.html [dostęp: 10.07.2018]
4	Lampa wyładowcza	Lampa, która świeci poprzez wyładowania elektryczne w oparach metali np. rtęci, lub gazów np. argonu, neonu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/szukaj/lampa%20wyładowcza.html [dostęp: 10.07.2018]
5	Lampa żarowa	Lampa (żarówka), której źródłem światła jest silnie rozgrzane przepływem prądu włókno wykonane z trudno topliwego materiału, najczęściej wolframu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/lampa-zarowa;3930298.html [dostęp: 10.07.2018]
6	Multimetr	Przyrząd pomiarowy łączący w sobie funkcję woltomierza, amperomierza i omomierza, posiadający szerokie pole zakresów do ustawienia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/Multimetr.html [dostęp: 10.07.2018]

7	Nawijarka rdzeniowa	Urządzenie służące do nawijania uzwojenia na rdzeń.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://pl.chinawinder.com/wire-winding-machine [dostęp: 10.07.2018]
8	Piec do polimeryzacji	Przeznaczone są do wygrzewania elementów pomalowanych farbą proszkową. Nagrzewanie następuje poprzez ciągły obieg powietrza wymuszany przez zespół wentylatorowy. W trakcie wygrzewania następuje stopienie proszku, a na powierzchni przedmiotu tworzy się jednorodna struktura farby dobrze związanej z podłożem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.romerpp.pl/lang-pl/products/1/piece_do_polimeryzacji.html [dostęp: 10.07.2018]
9	Praska ręczna	Narzędzie wykorzystywane do zaprasowania końcówek, tulejek, oczek na przewodach.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://erko.pl/praski-kabli-narzedzie-niezbędne-zaprasowywania [dostęp: 10.07.2018]
10	Stacja lutownicza	Urządzenie składające się z lutownicy oraz panelu sterowania służącego do regulacji temperatury lutowania.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.conrad.pl/artyku ly/guides/budowa-i-rodzaje-lutownic [dostęp: 10.07.2018]
11	Statecznik	Urządzenie wytwarzające impulsy napięciowe o odpowiednich parametrach, niezbędnych do zapłonu lampy wyładowczej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.lampyiswiatlo.pl/wszystko-o-oswietleniu/co-to-jest-statecznik [dostęp: 31.10.2018]
12	Sterownik sekwencyjny	Sterownik służący do uruchamiania zespołu lamp w zaprogramowane wcześniej kombinacje zapalania pojedynczych żarówek, np. z opóźnieniem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://iautomatyka.pl/sterowanie-sekwencyjne-w-sterownikach-plc-mitsubishi-electric [dostęp: 31.10.2018]
13	Zapłonnik	Element stosowany w układzie stabilizacyjno-zapłonowym świetlówek. Jego zadaniem jest zapewnienie przepływu prądu przez czas około sekundy po załączeniu układu, a następnie rozłączenie się.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/doroszewski/zaplonnik;5526443.html [dostęp: 31.10.2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.